

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Mezunu Uzmanlık Öğrencilerinin Yeterlikleri İle İlgili Öğretim Üyelerinin Görüşleri

Faculty Members' Opinions about Competency of Residents Graduated from Ondokuz Mayıs University Medical Faculty

Özlem Mıdık¹, Levent Güngör², Füsün A. Artıran İğde³,

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı

³Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Anahtar Kelimeler

Mezun, anket, program değerlendirme, yetkinlik

Keywords:

Graduate, survey, program evaluation, competence

ÖZET:

Amaç: Bu çalışma ile öğretim üyelerinin, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi (OMÜTF)'nde mezuniyet öncesi eğitim alan uzmanlık öğrencilerinin yeterlikleri ile ilgili görüşlerinin tespit edilmesia amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı bu çalışma, OMÜTF'de mezuniyet öncesi eğitim alan ve halen uzmanlık eğitimlerini sürdüren öğrencilerin buldukları bölümlerdeki öğretim üyelerine uygulanmıştır. Genel memnuniyet düzeyi, yeterlik düzeyi, sorunlar ve çözüm önerileri ile katılımcı öğretim üyesi bilgilerinin yer aldığı anket ile veriler toplanmıştır. Elde edilen verilerin tanımlayıcı analizlerinin yanısıra, kategorik değişkenler için Kikare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 99 öğretim üyesi/eğiticinin 68'i (%68,69) OMÜTF'nde çalışmakta olup, 29'u (%29,29) kurum dışındadır. Söz konusu eğiticilerin kendi birimlerinde uzmanlık öğrencisi olarak görev yapan OMÜTF mezunları ile ilgili genel memnuniyet düzeyleri yüksek olsa da ekip üyesi, lider ve yönetici, eğitici, mesleki değer ve ilkeler, sürekli mesleki gelişim, kültürel yetkinlik, bilişsel ve üst düzey beceriler alanında yeterlik düzeylerini düşük olarak algıladıkları ortaya çıkmıştır.

Sonuç: Ülkemizde ilk kez uygulanan çalışmadan elde edilen veriler mezuniyet öncesi eğitim programının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için kullanılacaktır.

Objective: This study aims to determine the faculty members' opinions about competency of residents who graduate from Ondokuz Mayıs University Medical Faculty (OMU Medical Faculty).

Material and Methods: *This descriptive study applied to the faculty members that have residents graduated from OMU Medical Faculty. Data is collected with a survey which contains general satisfaction level, competency level, problems and solutions suggestion and faculty member identity information. In addition to the descriptive analyzes of the obtained data, the chi-square test was used for the categorical variables.*

Results: *68 of the 99 instructors (68.69%) who were included in the study are working in OMU Medical Faculty, 29(29.29%) were out of the institution.*

Although faculty members' overall level of satisfaction with OMU Medical Faculty graduates was high, it was found that they perceived residents' competency level as low in the areas of team member, leader and manager, educator, professional values and principles, continuing professional development, cultural competence and cognitive and high-level skills.

Conclusion: *data obtained from a study applied for the first time in our country will be used for the improvement and development of the graduate education program.*

Gönderme Tarihi / Submitted :29.08.2017

Kabul Tarihi / Accepted : 06.02.2018

GİRİŞ VE AMAÇ

Değerlendirme, program geliştirmenin en önemli bileşenlerinden biridir. Öğrenmenin etkili olup olmadığını, değilse nasıl geliştirilebileceğinin tespit edilmesini sağlar. İdeal olarak programın değerlendirmesisonradan eklenen bir düşünce olarak değil, program geliştirme sürecinin başında yapılmalıdır. Her tıp fakültesinin, değerlendirme amaç, model, yöntem ve

araçlarını kapsayan bir değerlendirme sistemi olmalı belirli zaman dilimleri içerisinde araştırma sorularının sürekli olarak yanıtlanması sağlanmalıdır (1).

Program değerlendirme çalışmaları öğrencilerin tepkilerini, tutum ve algıların değişimini bilgi ve beceri kazanımını ölçmeye yöneliktir. Programın davranış değişimi, hasta veya hizmet alanlar için faydasına yönelik çalışmalara sık rastlanmamaktadır. Öğrenci dışındaki diğer paydaşların görüşlerine başvurmak da az kullanılan bir yöntemdir. Aslında,olası yanlışlığı azaltmak için birden fazla insan grubunun görüşünün alınması önemlidir (1, 2).

Tüm eğitim kurumları gibi OndokuzMayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi(OMÜTF) de eğitim programının niteliğinden emin olmak ve bunu sürdürmek için program değerlendirme çalışmaları yapmaktadır. 2016-2017 eğitim öğretim döneminde OMÜTF program değerlendirme sistemi revize edilerek, yeni veri toplama alanları oluşturulmuş ve mezunlara yönelik değerlendirme çalışmaları başlatılmıştır. Bu çalışmada OMÜTF'nden mezun olmuş ve çeşitli bilim dallarında uzmanlık eğitimi alan hekimlerin yeterliği konusunda, gözlem yapan mentorlarından ve eğiticilerinden görüş alınması amaçlanmıştır. Eğitici gözü ile OMÜTF mezunlarının değerlendirilmesi ile tek yönlü bakış açısından uzaklaşılmış olacak, mezun algılarından farklı bir bakış açısı ile konu ele alınacaktır. Çalışma sonuçları mezuniyet öncesi eğitim programının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için kullanılacaktır.

Yöntem

Tanımlayıcı bu çalışma Ekim 2016-Ocak 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş öğrencilerin mezuniyet sonrası hangi uzmanlık bölümlerine yerleştiği konusunda bir veri tabanı

olmadığından öncelikle 2016-2017 yılları arasında OMÜ Tıp Fakültesinde asistanlık yapan OMÜ mezunlarının listesine ulaşılmıştır. Bu listede yer alan farklı bölümlerdeki mezunlara telefon ile ulaşılarak çalışmanın amacı anlatılmış ve kendilerinden tanıdıkları ve asistanlık yapan arkadaşlarının hangi fakültede, hangi bilim dalında asistanlık yaptığına ilişkin bir liste hazırlamaları, kartopu yöntemi ile çevrelerine bu durumu duyurmaları ve yardım almaları istenmiştir. Mezunlardan gelen isimler birleştirilerek araştırma için bir örneklem oluşturulmuştur. Bu örnekleme göre 105'i OMÜ Tıp Fakültesinde uzmanlık eğitimi almakta olan toplam 248 uzmanlık öğrencisi listesi elde edilmiştir. Listedeki her bir asistan için bağlı bulunduğu eğitim kurumun ilgili bölümüne Dekanlık aracılığıyla çalışmayı açıklayan bir rica mektubu yazılmış, adreslere posta ile gönderilmiştir. Listedeki üç mezunun bilgilerinin eksik/yanlış olması nedeni ile toplam 245 mezun için mektup yollanmıştır. Listedeki her bir asistan için bölümdeki iki eğiticinin değerlendirme yapması istenmiştir. Çalışmada anket yöntemi kullanılmıştır. 'Asistan hekimlere yönelik mezun hekim anketi' nin oluşturulmasında, daha önce hazırlanmış olan 'mezun hekim anketi' temel alınmıştır. Soruların ve taslağın oluşturulması aşamasında üç öğretim üyesi görev almıştır. Anket genel memnuniyet düzeyi, yeterlik düzeyi, sorunlar ve çözüm önerileri ile katılımcı öğretim üyesi bilgileri olmak üzere dört bölüm olarak yapılandırılmıştır. Memnuniyet bölümünde kesinlikle katılıyorum/kesinlikle katılmıyorum şeklindeki beşli likert ölçeğine uygun olarak işaretlenen dört madde yer almaktadır. Yeterlik Düzeyi bölümünde OMÜ Tıp Fakültesinin mezun çıktıları üzerinden asistanların değerlendirilmesi istenmiştir. Bu bölümde 47 madde bulunmakta ve 'iyi, orta, düşük,

fikrim yok' şeklinde dörtlü ölçek üzerinden değerlendirme yapılmaktadır. Katılımcı öğretim üyesi bilgileri anketin sonunda yer almaktadır. Geliştirilen anket, uzman görüşü almak üzere katkıda bulunmayı kabul eden üç öğretim üyesine gönderilmiş yapılandırılan anket OMÜ Rektörlük Bilgi İşlem Merkezi'nin katkıları ile elektronik ortama aktarılmıştır <http://anket.omu.edu.tr/node/11> linkinden ulaşılabilir hale getirilmiştir. Üç öğretim üyesi anketin elektronik formatını kontrol ettikten sonra pilot çalışma için beş eğitime ulaşılmıştır. Bu aşamada eğitimcilerden anket ile ilgili öneri gelmemiştir. Ocak ayı boyunca veriler toplanmış, 20 Şubat 2017 itibarı ile veriler analize alınmıştır.

Veriler, SPSS 21 istatistik programında hazırlanan veri tabanına aktarılmış, değişkenlere ilişkin ölçümlerin gösterilmesinde sürekli değişkenler için ortalama, standart sapma, ortanca, en düşük ve en yüksek değerler; kategorik değişkenler için sayı ve yüzde değerlerini belirleyen tanımlayıcı analizler yapılmıştır.

Dağılımların birbirinden anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymak için kategorik değişkenler için Kikaretesti kullanılmıştır. Kikaretestinde hücrelerdeki beklenen-gözlenen değerler az olduğunda hücre birleştirme yoluna gidilmiştir.

Bulgular ve Tartışma

245 mektup üzerinden 490 eğitime ulaştırılan ankete 103 (%21,02) yanıt alınmıştır. Dört kişi anketi boş/eksik tamamladığından toplamda 99 eğitimcinin yanıtı değerlendirilmeye alınmıştır. Katılımcıların yaş ortalamaları 46,41±9,35 (min-max:33-65) yıldır. Katılımcıların 68'i (%68,69) OMÜ Tıp Fakültesinde çalışmakta olup, 29'u (%29,29) kurum dışındadır. Çalışmaya katılan eğitimcilerin özellikleri Tablo 1'de yer almaktadır. Tablo 1: Çalışmaya Katılan Eğitimcilerin Özellikleri

Eğiticilerin OMÜTF mezunu uzmanlık öğrencileriyle ilgili memnuniyet düzeyleri yüksektir (Tablo 2). Memnuniyetle ilgili görüşleri cinsiyete, ünvanaya da kurum içi ve kurum dışında çalışmadurumuna göre farklılık göstermemektedir (Tablo 3).

Tablo 2:Eğiticilerin OMÜTF mezunu uzmanlık öğrencileri ile ilgili genel memnuniyet durumu
Tablo 3. Eğiticilerin OMÜ mezunu asistanları ile ilgili genel memnuniyet durumlarının cinsiyet, kurum ve ünvana göre değişimi

Eğiticiler OMÜTF mezunlarını uzmanlık eğitimi için gerekli temel bilgi, beceri, profesyonel ve etik davranışlara sahip olarak görmektedirler. Bu bulgu mezuniyet öncesi eğitim programının nitelikli olduğunun göstergesi olarak görülebilir. Farklı kurumlardaki eğiticilerin aynı görüşte olması yanlı yorumu ortadan kaldırmaktadır.

Öğretim üyelerinin mezunlarımızın yeterlikleriyle ilgili görüşleri ağırlıklı olarak ‘iyi’ düzeydedir (Tablo 4). Cinsiyete, ünvana ya da kurum içi ve kurum dışında çalışma durumuna göre farklılık göstermemektedir. Eğiticilerin mezunları ‘Orta-düşük’ düzeyde gördükleri yeterlikler arasında şunlar yer almaktadır.

- Sağlığı tehdit eden etmenleri çevresel, kültürel, davranışsal vs. tüm boyutları ile analiz etme,
- Belirsizlikle ve zor durumlarla baş edebilme,
- Öz değerlendirme ve yansıtma yapabilme,
- Hastalarla iletişimi güçlendirmek için başka bir dil öğrenme (yabancı dil, işaret dili gibi),
- Yeni mesleksi bilgi ve uygulamaların üretilmesine, uygulanmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunma, ulusal/uluslararası kongre sempozyumlara katılma
- Mesleki bağımsızlığını koruyabilme,
- Hasta, hasta yakını, meslektaş, diğer sağlık personeli ve toplumsal gruplar (okul, iş yeri vs.) için eğitici rolü üstlenme,
- Liderlik ve yöneticilik yapma, sağlık

sistemlerinin ve politikalarının geliştirilmesine aktif olarak katılma

Eğiticilerin en yüksek ve en düşük puanverdıkları üç yeterlik şu şekildedir.

En yüksek,

1. Mesleğini uygularken etik ve profesyonel davranış gösterme;
2. Sağlık hakkını, sosyal tıbbı, koruyucu hekimliği, sosyal adaleti benimseme ve savunma,
3. Tetkik incelemede meslektaşından yardım/ danışmanlık hizmeti alma olmuştur.

En düşük;

1. Hastalarla iletişimi güçlendirmek için başka bir dil öğrenme (yabancı dil, işaret dili gibi)
2. Ulusal/uluslararası kongre sempozyumlara katılma
3. Sağlık sistemlerinin ve politikalarının geliştirilmesine aktif olarak katılma olmuştur.

Tablo 4. Eğiticilerin OMÜTF mezunu uzmanlık öğrencilerinin yeterlik ve yeterliklerini değerlendirmeleri

Mezuniyet hedeflerine dayalı eğitim nitelikli bir eğitim program için vazgeçilmez bir stratejidir. Bir tıp fakültesi öğrencisinin öğrenme sürecini tamamladıktan sonra ne bilmesi, neyi anlaması veya neyi yapabilmesi gerektiğini açıklayan ifadeler olarak tanımlanmaktadır. Çıktıya dayalı eğitim yaklaşımı rehberlik yapma ve bileşenlerin birbiri ile ilişkisini kurma açısından önemlidir

(3). OMÜ Tıp Fakültesi eğitim programının mezuniyete dayalı çıktı hedefleri 2012 yılında oluşturulmuştur. Literatür tarama, farklı fakülte programlarının gözden geçirilmesi, Ulusal Çekirdek Eğitim Programının incelenmesi ve uzlaşma toplantılarını içeren bir süreç sonunda mezuniyet hedefleri, 12 yetkinlik ve alt yeterlikleri de içeren 46 yeterlik olarak tasarlanmıştır. Bu çalışmada yeterlik algısı mezuniyet hedefleri üzerinden değerlendirmeye alınmış bütüncül bakış açısı yakalanmaya

çalışılmıştır. Mezunların bu yeterlikleri karşılayıp karşılayamadığını sorgulayan bu çalışma, bizlere doğru yolda olduğumuzu ancak bunun yeterli olmadığını göstermektedir. Öyle ki, ekip üyesi, lider ve yönetici, eğitici, mesleki değer ve ilkeler, sürekli mesleki gelişim, kültürel yetkinlik, bilişsel ve üst düzey beceriler yetkinliklerinde mezunlarımızın yeterlik düzeyleri daha düşük olarak algılanmıştır. Bu açık uçlu ifadelerde de izlenmektedir.

Eğiticilerin, mezuniyet öncesi tıp eğitiminde asistanlarının eksik olduğunu düşündükleri başlıklar, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri ile ilgili açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar ele alınmış, sıklık, benzerlik, farklılık açısından bir araya getirilmiştir. İlgili başlıklardaki eğitici görüşleri aşağıda sunulmuştur.

1. Tıp bilgisi ve hasta yönetimi (n=22)

Ayrıntılı hikâye alayım, eksik bir şey olmanın derken bazen geneli göremeyebiliyorlar. Bu tabii mesleğin başında olmakla ilgili bir durum olabilir. Mesleki yeterliliği geliştikçe hangi konulara odaklanması gerektiğini, eleme yapabilmeyi ve analiz-sentez becerilerini geliştirecektir. Ama bunun için tıp eğitiminde, teorik bilgi aktarımının yanı sıra, özellikle propedötik uygulamalarına ağırlık verilmelidir. Gözlediğim kadarıyla, tıp eğitiminde öğrencilerin propedötik bilgileri eksik kalmaktadır.(K103)

Fizik muayenenin gerekliliği daha çok vurgulanmalı hasta ile kontak kurma genel olarak tüm yeni mezunlarda eksik görülüyor daha çok tetkikler üzerinden tanı koyma eğilimi mevcut (K90) intörlükte daha fazla görev ve sorumluluk verilmeli (K22)

2. Mesleki değer ve ilkeler (n=1)

Mesleki örgütler konusunda eksiklikleri var

(K6)

3. Sürekli mesleki gelişim (n=15)

Eğitim ihtiyacını belirleme, kendi kendine öğrenme ve sürekli mesleki gelişim, eğitimsürecinde hep başkalarının öğretmesine ve anlatmasına bağımlı olma, bilimsel düşünme ve davranışlarda değişiklik olmaması, eğitime başlarken ne ise sonunda da mesleki bilgiler dışında gelişim göstermeme (K9)

Araştırma projelerine girmek konusunda isteksizler. Asistan karnesi düzenli ve eksiksiz doldurulmalı. Her asistan belli standartta uygulamayı yaparak mezun olmalı, bireysel çabaya bırakılmamalı.(K14)

Yeterli seviyede okuma ve araştırma isteği yok. (K46, K47, K49)

Tarama ve araştırma planlama becerileri eksik (K73)

Bilimsel çalışma yapma, yenilikleri izleme bilimsel toplantılara katılma konusunda motivasyonları düşük (K91)

Bireysel sorumluluk alma becerisi, bilginin peşinde koşam istek azlığı, problemler karşısında sonuca-çözüme ulaştırmada çapa eksikliği, yönlendirme dışında kendi isteği ile okuma -öğrenme isteksizliği (K100)

Araştırma projelerine katılan asistanların, katılmayanlardan bir farkı olmalı. Öğretim üyesine olduğu gibi teşvik uygulaması yapılabilir (K14)

Asistanlarda aldıkları eğitimden değil kendi kişisel yaklaşımlarından dolayı merak

etme ve sorgulama. Araştırma yapmaya ilgi duymadıklarını düşünüyorum. Birebir ilgilenerek onları daha aktif olmaya yönlendirmeye çalışıyorum (K15)

5-Kişisel gelişim (n= 14)

Klinik bir branş olmadığımız için hasta yönetimi konusunda fikrim yok. Mezuniyet öncesi eğitimlerinde bir pratisyen hekim olmamaları mutlaka bir uzmanlık dalında eğitim almak zorunda olduklarına dair bir fikre kapılıyorlar ve istemedikleri veya sevmedikleri bölümlerde asistanlık yapıyorlar. Birinci basamak hekimliğini sevdiremediğimizi ve bu konuda olumlu görüşlerinin olmadığını düşünüyorum (K15)

Mezununuza özelinde belirgin olan sosyal fobisinin giderilmesine yönelik gerek hasta ile karşılaşmada gerekse de sosyal faaliyetlerde daha aktif roller verilmesi düşünülebilir. Bu yönden öğrencilerin zaman zaman rehberlik çalışmalarıyla değerlendirilmesi önerilir (K105) Bölümdeki, başka üniversitelerin Tıp Fakültelerinden mezun diğer asistanlar ile bizim fakültemizden mezun asistanlar arasında belirgin olarak olumlu değişiklikler var. Daha kolay ve daha fazla çözüm üretebiliyorlar(K34)

6-Üst düzey beceriler, sentez, analiz, eleştirel yaklaşım(n=11)

Genel olarak hem göreyerek hem de okuyarak sentez yeteneğini geliştirme yetisi öğrencilere kazandırılmalı (K17, K 30, K74, K103)

Teorik bilgi ve klinik verileri sentezleyerek hedefe varma konusunda desteklenebilirler (K75,K76,K77, K81,K82)

Ezbencilik, öğrenilen bilgiyi kullanma ve yorumlama eksik (K30)

Meslektaşlarımız alanıyla ilgili konularda bilgi ve görüşlerini yazılı ve sözlü aktarabilmeli ve eleştirel yaklaşabilmelidir. (K92)

7-Kültürel yetkinlik- İngilizce dil eğitimi (n=9)

Tıp fakültesi öğrencilerine yönelik özellikle birinci sınıftan itibaren düşük maliyetli üniversite bünyesinde akademik İngilizce kurslarının yapılması ve bu kurslara katılıp belirli başarı elde eden öğrencilerin mükâfatlandırılarak, İngilizce öğreniminin özendirilmesinin yararlı olacağı görüşündeyim (K19)

8- Eğitim süreci (n=9)

Asistanlık eğitimi boyunca alttan yeni asistan gelmediği için üst düzey asistanlık becerileri teorik bilgi birikimleri eksik kalıyor (K87)

Eğitim kurumlarında müfredat yok. Öğrenim konuları ve alanları tanımlanmamış. Eğitim süreci boyunca yetersiz değerlendirme ve geri bildirim eksikli. Eğitimin standart olmaması. Uzmanlık öğrencilerine öğrenen değil, hizmet üreten rolü verilmesi. Uzun mesailer, yorucu nöbetler. Eğitimin standardize edilmesi, zaman ayrılması, müfredat ve sürecin değerlendirilmesi. Uzmanlık öğrencilerinin eğitim için geldiğinin önceliğın hizmet değil eğitim olması. Performansa bağlı çalışma düzeninin kaldırılması. Hizmet yükünün uzmanlık öğrencilerinden alınarak adil olarak öğretim elemanlarıyla da paylaşılması. (K9)

Yeni üniversitelerden asistan kabul etmemek gerek (K5)

Mezuniyet öncesi ve sonrası tıp eğitiminde akademik ve öğrenme ortamının demokratikleştirilmeli

Mezuniyet öncesi tıp eğitimi programı yeniden gözden geçirilmeli

Eğitim yöntemlerindeki eksiklikler-yönlendirme, öğrenci sayısı fazlalığı, öğretim üyesi motivasyonu gibi sorunların çözümü,

Eğitim programında mutlak bilinmesi ve becerilmesi gerekenlerin ölçüm ve değerlendirilmesinde esneklikten kaçınılmalı (K 6)

Sonuç

OMÜ Tıp Fakóltesi mezuniyet öncesi çekirdek eğitim programının ihtiyacı olan gelişim noktaları şu şekildedir:

1. Uygulama ve deneyime yönelik hasta yönetimi çalışmalarının planlanması
2. Analiz, sentez, değerlendirme, problem çözmeye gibi becerilerin geliştirilmesine yönelik deneysel etkinliklerin yapılandırılması
3. İngilizce dil eğitiminin farkındalığının geliştirilmesi, destek çalışmalarının planlanması
4. Kişisel ve mesleki kariyer gelişimine yönelik etkinliklerin planlanması
5. Uygulama ve deneyime odaklı araştırma becerilerinin geliştirilmesine yönelik programların hazırlanması

Bu sonuçların mezun görüşleri ile karşılaştırılması, gelişim noktalarının farklılık ya da benzerliklerin ortaya çıkarılması ve verilere göre program geliştirmeye yönelik planı tasarlanarak uygulamaya geçirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Morrison J. Evaluation. In Cantillon P, Wood D. ABC Learning and teaching in medicine, Second Edition Wiley-Blackwell Publishing Ltd, 2010
2. Frye Ann W, Hemmer Paul A. Program evaluation models and related theories: AMEE Guide No. 67. Medical Teacher, 2012; 34: 288–299
3. Harden RM, Crosby JR, Davis MH. AMEE Guide No. 14: Outcome-based education: Part 1: An introduction to outcome-based education. Medical Teacher, 1999; 21: 1: 1-14

Tablo 1.Çalışmaya Katılan Eğiticilerin Özellikleri

ÖZELLİKLER		SAYI (%)	TOPLAM SAYI (%)
Cinsiyet	Kadın	41 (41,4)	97 (98,0)
	Erkek	56 (56,6)	
Çalışılan Kurum Adı	OMÜ Tıp Fakültesi	68 (68,7)	89 (89,9)
	Hacettepe Ü.	3 (3,0)	
	Samsun Eğitim Araştırma Hastanesi	2 (2,0)	
	Çanakkale EAH	2 (2,0)	
	Ankara EAH	2 (2,0)	
	Erzurum EAH	1 (1,0)	
	Zekai Tahir Burak	1 (1,0)	
	Ufuk Üniversitesi	1 (1,0)	
	Kırıkkale Üniversitesi	1 (1,0)	
	Dışkapı Yıldırım Beyazıt EAH	1 (1,0)	
	Ok Meydanı EAH	1 (1,0)	
	Erciyes	1 (1,0)	
	Abant İzzet Baysal Ü.	1 (1,0)	
	Ankara Numune EAH	1 (1,0)	
	Ankara Sağlık Uygulama ve Eğitim Merkezi	1 (1,0)	
	Ordu Üniversitesi	1 (1,0)	
	Marmara Üniversitesi	1 (1,0)	
Çalışılan Anabilim Dalı	Anestezi	21 (21,2)	96 (97,0)
	Acil Tıp	13 (13,1)	
	Pediyatri	11 (11,1)	
	Psikiyatri	6 (6,1)	
	Göğüs hastalıkları	2 (2,0)	
	Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon	4 (4,0)	
	Çocuk psikiyatrisi	4 (4,0)	
	Kadın hastalıkları	3 (3,0)	
	Aile Hekimliği	3 (3,0)	
	Tıbbi mikrobiyoloji	3 (3,0)	
	İç hastalıkları	3 (3,0)	
	Dematoloji	2 (2,0)	
	Patoloji	2 (2,0)	
	Nükleer tıp	2 (2,0)	
	Çocuk Cerrahi	2 (2,0)	
	Nöroloji	2 (2,0)	
	Göğüs Cerrahi	2 (2,0)	
	Diğer *	8 (8,0)	
Ünvanı	Profesör	37 (37,4)	98 (99,0)
	Doçent	41 (41,4)	
	Yrd. Doçent	17 (17,2)	
	Öğretim Görevlisi	3 (3,0)	

**İç Hastalıkları, Üroloji, Plastik Cerrahi, Halk Sağlığı, Ruh Sağlığı, Tıbbi Biyokimya, Ortopedi, Beyin Cerrahi anabilim dallarından birer kişi katılmıştır.

Tablo 2. Eğiticilerin OMÜ mezunu asistanlar ile ilgili genel memnuniyet durumu

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam	Ortalama + ss	Medyan
OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş asistanlarımın, mesleki yeterliğinden memnunuz.	26(26,3)	63 (63,6)	8 (8,1)	2 (2,0)	-	99 (100)	4,14±0,64	4,00
OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş asistanlarım, asistanlık için gerekli temel bilgiye sahipti.	29 (29,3)	56 (56,6)	12 (12,1)	2 (2,0)	-	99 (100)	4,13±0,69	4,00
OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş asistanlarım, asistanlık için gerekli temel beceriye sahipti.	28(28,3)	64(64,6)	6 (6,1)	1 (1,0)	-	99 (100)	4,20±0,59	4,00
OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş asistanlarım, hekimlik için gerekli profesyonel davranışlara sahipti.	35 (35,4)	54(54,5)	8 (8,1)	1 (1,0)	-	98 (99,0)	4,26±0,65	4,00
OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş asistanlarım, hekimlik için gerekli etik davranışlara sahipti.	28 (28,3)	52(52,5)	17 (17,2)	2 (2,0)	-	99 (100)	4,07±0,73	4,00

Tablo 3. Eğiticilerin OMÜ mezunu asistanları ile ilgili genel memnuniyet durumlarının cinsiyet, kurum ve ünvana göre değişimi

	Cinsiyet X ² , p	Kurum X ² , p	Ünvan X ² , p
OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş asistanlarımın, mesleki yeterliğinden memnunuz.	2,266; 0,132	0,543; 0,461	1,743; 0,627
OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş asistanlarım, asistanlık için gerekli temel bilgiye sahipti.	2,266; 0,132	1,311a,252	7,962; 0,047
OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş asistanlarım, asistanlık için gerekli temel beceriye sahipti.	2,421, 0120	0,006 0,937	3,285; 0,350
OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş asistanlarım, hekimlik için gerekli profesyonel davranışlara sahipti.	3,815; 0,051	3,026; 0,082	4,246; 0,236
OMÜ Tıp Fakültesinden mezun olmuş asistanlarım, hekimlik için gerekli etik davranışlara sahipti.	3,815; 0,051	0,882; 0,348	3,480; 0,323

Tablo4. Eğitimcilerin mezun hekimlerin yetkinlik ve yeterliklerini değerlendirmeleri

	VETERLİKLER	İYİ	ORTA	DÜŞÜK	FİKİRİN YOK/ KARARSIZLIK	Ortalama ± s.d	Medyan	TOPLAM	
									Sayı (Yüzde)
Top bilgisi	1 Temel ve klinik bilimlere ait teorik bilgi	52 (52,5)	43(43,4)	4 (4,0)		3,48±0,58	4	99 (100)	
Hasta yönetimi	2 Klinik/mesleki beceriler	60(60,6)	32(32,3)	5(5,1)	1(1,0)	3,54±0,65	4	98(99,0)	
	3 Anamnez alma	68(68,7)	23(23,2)	3(3,0)	4(4,0)	3,58±0,75	4	98(99,0)	
	4 Fizik muayene yapma	51(51,5)	27(27,3)	7(7,1)	4(4,0)	3,40±0,82	4	89(89,0)	
	5 Laboratuvar ve radyolojik incelemeleri isteme ve yorumlama	55(55,6)	32(32,3)	8(8,1)	3(3,0)	3,41±0,77	4	98(99,0)	
	6 Hastalık tanısını koyma	56(56,6)	31(31,3)	8(8,1)	2(2,0)	3,45±0,74	4	97(98,0)	
	7 Tetkik incelemede meslektaşından yardım/danışmanlık hizmeti alma	68(68,7)	9(9,1)	10(10,1)	1(1,0)	3,64±0,73	4	88(88,5)	
	8 Tedavisi planlama ve uygulama, uygun reçete yazma	60(60,6)	24(24,2)	7(7,1)	6(6,1)	3,42±0,88	4	97(98,0)	
	9 Hasta ve hasta yakınına açıklamalar yapma ve önerilerde bulunma	63(63,6)	25(25,3)	6(6,1)	3(3,0)	3,53±0,75	4	97(98,0)	
	10 Gerektiğinde ileri tıbbi ve tedavi için hastaya sevk etme	65(65,7)	22(22,2)	5 (5,1)	5 (5,1)	3,52±0,82	4	97(98,0)	
	11 Sağlıkla tehdit eden etmenleri çevresel, kültürel, davranışsal vs. tüm boyutları ile analiz etme	34(34,4)	40(40,4)	7(7,1)	7(7,1)	3,23±0,87	3	97(98,0)	
	Sağlığı koruma ve hastabakları önleme	12 Hastalıklardan koruma ve sağlığı geliştirme için temel prensipleri uygulama	55(55,6)	36(36,4)	2 (2,0)	5(5,1)	3,44±0,77	4	98(99,0)
13 Analiz, sentez, değerlendirme, yaratıcılık, problem çözme, uygun karar alma ve klinik akıl yürütme gibi bilişsel ve üst düzey becerilerini kullanma		50(50,5)	42(42,4)	5(5,1)	1(1,0)	3,44±0,64	4	98(99,0)	
Bilişsel ve üst düzey beceriler	14 Belirsizlikte ve zor durumlarda baş edebilme	44(44,4)	45(45,5)	7(7,1)	2(2,0)	3,34±0,70	3	98(99,0)	
	15 Özgüçlendirme ve yanıtına yapabilmeye	48(48,5)	44(44,4)	5(5,1)	2(2,0)	3,39±0,68	3	99 (100)	
16	Hasta, hasta yakını, meslektaş ve sağlık personeli ile etkin iletişim kurma	63(63,6)	31(31,3)	4(4,0)		3,60±0,57	4	98(99,0)	
İletişim becerileri	17 Kültürel farklılıkları dikkate alarak iletişim için sağlık hizmeti sunma	60(60,6)	30(30,3)	3(3,0)	4(4,0)	3,50±0,75	4	97(98,0)	
Kültürel yetkinlik	18 Toplamdaki dezavantajlı bireylerin kültürel özelliklerini dikkate alma, toplumsal sorumluluk gereğince etkinlikleri yürütme	52(52,5)	37(37,4)	8(8,1)	2(2,0)	3,40±0,73	4	99 (100)	
	19 Hastalarla iletişimi güçlendirmek için başka bir dil öğrenme (yabancı dil, işaret dili gibi)	24(24,2)	36(36,4)	17(17,2)	14(14,1)	2,77±1,0	3	91(91,0)	
	20 Tıp uygulamaları için sürekli mesleki gelişimini yaşamaya boya öğrenme ilkesi üzerinden sürdürme	52(52,5)	36(36,4)	8(8,1)	1(1,0)	3,43±0,69	4	97(98,0)	
	21 Kendi başına etkin öğrenme	50(50,5)	39(39,4)	7(7,1)	3,45±0,63	4	96(97,0)		
Sürekli mesleki gelişim	22 Mesleğini uygularken uygun bilgi kaynaklarına ulaşma ve bilgi teknolojilerini etkin biçimde kullanma	52(52,5)	31(31,3)	6(6,1)	2(2,0)	3,46±0,72	4	91(91,0)	
	23 Genel top alanı ile ilgili literatürü takip etme, kanta dayalı tip ilkeleri gereğince araştırma yapma	46(46,5)	33(33,3)	6(6,1)	2(2,0)	3,41±0,72	4	87(87,0)	
	24 Yeni mesleki bilgi ve uygulamaların üretmesine, uygulanmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunma	37(37,4)	42(42,4)	7(7,1)	1(1,0)	3,32±0,67	3	87(87,0)	
	25 Bilimi ve bilimsel yöntemi etik kuralları gereğince kullanma	63(63,6)	27(27,3)	5(5,1)		3,61±0,50	4	95(96,0)	
	26 Ulaşılan bilimsel konulara katılma	29(29,3)	37(37,4)	13(13,1)	12(12,1)	2,91±0,99	4	91(91,0)	
	27 Hastanın biyolojik tabiiyetlerini, psikolojik ve sosyal bileşenleri dikkate alarak hastalık ve sürecini anlamaya	49(49,5)	30(30,3)	6 (6,1)	4(4,0)	3,39±0,81	4	89(89,0)	
	28 Tıp uygulamalarını/araştırmalarını yasalar, mesleki etik ve ilkelere uygun olacak şekilde gerçekleştirme	65(65,7)	20(20,2)	1(1,0)	9(9,1)	3,48±0,92	4	95(96,0)	
Mesleki değer ve ilkeler	29 Mesleki uygulamalar ve/veya araştırma uygulamaları sırasında yaşanan çıkar çatışmalarını fark etme etik/mesleki değerlere uygun davranma	68(68,7)	18(18,2)	2(2,0)	8(8,1)	3,52±0,80	4	96(97,0)	
	30 Sağlık hakkını, sosyal tıbbi, koruyucu hekimliği, sosyal adaleti benimsemeye ve savunma	76(76,8)	11(11,1)	6(6,1)	3(3,0)	3,67±0,74	4	96(97,0)	
	31 Hesap verilmeye	71(71,7)	9(9,1)	9(9,1)	1(1,0)	3,67±0,71	4	90(90,0)	
	32 Mesleki bağlılığını koruyabilme	39(39,4)	34(34,3)	6(6,1)	17(17,2)	2,99±1,09	3	96(97,0)	
	33 Mesleki öngüdürlük içinde bulunma	62(62,6)	21(21,2)	7(7,1)	8(8,1)	3,40±0,94	4	98(99,0)	
	34 Toplamın öncelikli sağlık sorunlarını belirleme, toplum için uygun sağlık politikalarını haklarında görüş bildirme	47(47,5)	32(32,3)	7(7,1)	12(12,1)	3,16±0,01	3	98(99,0)	
	35 Güvenli sağlık ortamı için gerekli önlemleri alma sürdürme	52(52,5)	30(30,3)	4(4,0)	7(7,1)	3,36±0,88	4	93(93,0)	
	36 Sağlık hizmet planlarını ve sunarken etimsel/etik zayıflık durumları dikkate alma, gerekli düzenlemeleri için görüş bildirme	66(66,7)	22(22,2)	5(5,1)	3(3,0)	3,57±0,74	4	96(97,0)	
	37 Hasta, hasta yakını, meslektaş, diğer sağlık personeli ve toplumsal gruplar (okul, iş yeri vs.) için eğitici rolü üstlenme	45(45,5)	41(41,4)	8(8,1)	3(3,0)	3,31±0,76	3	97(98,0)	
	Eğitici	38 Eğitim planlama ve yapma	31(31,3)	39(39,4)	19(19,2)	5(5,1)	3,02±0,87	3	94(94,0)
		39 Sağlık ekibi içinde üzerine düşen sorumlulukları yerine getirme, ekip çalışmaya yapma	68(68,7)	23(23,2)	4(4,0)	2(2,0)	3,62±0,67	4	97(98,0)
	Ekip üyesi, lider ve yönetici	40 Liderlik ve yöneticilik yapma	45(45,5)	43(43,4)	5(5,1)	5(5,1)	3,30±0,79	3	98(99,0)
		41 Sağlık hizmet sunumuna ayrılan kaynakların kamu yararına en uygun şekilde kullanma	58(58,6)	23(23,2)	4(4,0)	10(10,1)	3,36±0,98	4	95(96,0)
42 Sistem içinde oluşan tıbbi yetersizlikleri analiz etme, gerekli düzenlemeleri yapma		56(56,6)	27(27,3)	7(7,1)	6(6,1)	3,38±0,88	4	96(97,0)	
43 Sağlık sistemlerinin ve politikalarının geliştirilmesine aktif olarak katılma		38(38,4)	33(33,3)	7(7,1)	19(19,2)	2,93±1,12	3	97(98,0)	
44 İyî hekimlik uygulamaları doğrultusunda kendi kariyerini etkin yönetme		45(45,5)	31(31,3)	5(5,1)	6(6,1)	3,38±0,85	4	96(97,0)	
45 Mesleğini uygularken etik ve profesyonel davranış gösterme		66(66,7)	29(29,3)	1(1,0)		3,68±0,40	4	96(97,0)	
Kişisel gelişim	46 Olumlu rol model olma	57(57,6)	34(34,3)	3(3,0)		3,57±0,56	4	94(94,0)	